

mád spojeneckých, a ve zvláštních případech i civilním osobám, za vynikající vojenské činy a zásluhy o československou armádu mimo boj.

Vládním nařízením z 2. dubna 1946 č. 105 Sb. (doplněk ve vl. nař. z 9. dubna 1947 č. 63 Sb.) byl se souhlasem presidenta republiky podle zák. č. 268/1936 Sb. zřízen Československý vojenský řád „Za svobodu“ o třech stupních jako vojenské v-í pro československé nebo cizí státní občany, kteří v letech 1939 až 1945 svou činností vojenskou v zahraničí nebo na půdě domácí přispěli k osvobození republiky. Řád může být udělen státním občanům, kteří dobrovolně vstoupili do naší zahraniční armády v r. 1939 a 1940, dále pak těm, kteří v r. 1939 až 1945 bojovali v zahraničí nebo na půdě vlasti proti vetřelcům a přispěli tím k osvobození republiky, zvláště těm, kteří pro takovou činnost byli žalářováni nebo mučeni. Řád lze udělit i cizím státním občanům.

Československý velitelský řád Jana Žižky z Trocnova se opírá o vl. nařízení ze 14. června 1946 č. 152 Sb. ve smyslu § 1 zákona č. 268/1936 Sb. Tento řád má tři stupně (zlatou hvězdu, stříbrnou hvězdu a medaili) a je určen jako vojenské v-í pro velitele jednotek československé nebo některé spojenecke armády, kteří osobní statečností nebo vynikající bojovou činností jako velitelé přispěli k osvobození republiky.

Československá Jánošíkova medaile byla zřízena vl. nařízením ze 14. června 1946 č. 154 Sb. jako vojenské v-í pro československé partyzány a příslušníky spojeneckých států, kteří vynikajícím způsobem přispěli k organisování našich partyzánských jednotek nebo se vyznamenali v jejich bojích ať na území republiky nebo mimo ně. Pojem čl. partyzána je vymezen v zákoně č. 34/1946 Sb. Musí jít vždy o činnost před 10. květnem 1945.

Pro nošení vojenských v-í platí určité pořadí, které je vždy určeno v příslušných stanovách.

Jaroslav Pošvář.

Vyživovací příspěvek.

I. Pojem, zákonná úprava a právní povaha. II. Podmínky nároku. III. Trvání nároku a výše příspěvku. IV. Úřady a řízení. V. Úprava platná na Slovensku. VI. Vyživovací příspěvek pro rodiny příslušníků čl. zahraničních vojsk. VII. Zvláštní případy vyživovacího příspěvku.

I. Pojem, zákonná úprava a právní povaha.

(Státním) vyživovacím příspěvkem rozumíme podporu, kterou stát vyplácí rodinným příslušníkům osoby konající vojenskou službu. Branný zákon č. 193/1920 Sb. (úplné znění publikováno vyhláškou ministra národní obrany č. 30/1934 Sb.), který zavedl brannou povinnost pro všechny státní občany bez výjimky, musil se vypořádati i s otázkou, jak zabezpečiti nejnutenější výživu rodinných příslušníků osoby povolané k vojenské službě. V § 39 přislíbil proto, že zvláštní zákon stanoví, pokud bude poskytnut vyživovací příspěvek rodinám, jichž výživa závisela na osobě vykonávající činnou službu. Tímto slíbeným zákonem je zákon č. 120/1921 Sb., kterým se vydávají předpisy o poskytování v. p-u rodinám osob vykonávajících činnou službu vojenskou. Tento zákon (jeho účinnost byla v § 7 omezena jen do konce r. 1921, zákonem č. 476/1921 Sb. byla však prodloužena až do příští jednotné zákonné úpravy v. p-u) upravuje ovšem otázku v. p-u jen mimo případ mobilisace. Pro dobu mobilisace byla věc upravena již před vydáním branného zákona, a to zákonem č. 530/1919 Sb. o státním p-u v-m.

Uvedené dva zákony jsou základními normami upravujícími poskytování v. p-u. Rozdíl mezi nimi je jen v rozsahu nároku; ostatní předpisy jsou stejné, neboť podle § 5 zák. č. 120/1921 Sb. platí pro v. p-k upravený tímto zákonem, ustanovení §§ 3 až 9 zák. č. 530/1919 Sb. obdobně. Prováděcí předpisy k zák. č. 530/1919 Sb. byly vydány vlád. nařízením č. 582/1919 Sb, Z pozdějších předpisů (doplňujících příp. pozměňujících) nutno uvésti vl. nař. č. 279/1936 Sb., které přiznalo v. p-k i nezaměstnaným, opatření Stálého výboru č. 227/1938 Sb., jež nově upravilo rozsah nároku (pojem oprávněných osob) a zák. č. 15/1946 Sb. kterým byly naposledy upraveny sazby v. p-u.

Jak již z názvu samotného plyne, je v. p-k toliko příspěvkem na výživu a jeho účelem není, aby nahradil každou újmu majetkovou, která nastane nastoupením povolaného do vojenské služby, nýbrž má poskytnouti podporu v mezích zákonem vytčených toliko tenkrát, když uvedená majetková újma přivodí ohrožení výživy oprávněných osob. V. p-k je podle § 5 zák. č. 530/1919 Sb. osobním důchodem, který nelze zciziti třetí osobě postupem, příkazem, za-

bavením nebo jiným právním jednáním; takováto právní jednání byla by neplatná. Také nelze vésti na v. p-k exekuci a postihnouti jej zajišťovacím opatřením.

II. Podmínky nároku.

Jak již uvedeno, je v podmínkách nároku rozdíl jde-li o dobu mobilisace či o dobu míru.

A. V době mobilisace (vzhledem k ustanovení § 57 zák. č. 131/1936 Sb. o obraně státu rozumí se jí dnes doba branné pohotovosti státu), anebo je-li svolána domobrana (dnes ovšem již bezpředmětné, ježto instituci domobrany náš branný zákon nezná), poskytuje se (§ 1 zák. č. 530/1919 Sb.) v. p-k rodinným příslušníkům:

1. čl. státních občanů, kteří konají činnou službu vojenskou ať povinně či dobrovolně a nenáleží k voj. stavu z povolání (omezení, že nesmí jíti o zák. službu přesně bylo zrušeno ustanovením § 6 zák. č. 120/1921 Sb.). Podle § 1 nař. č. 582/1919 Sb. dlužno čl. státním občanům klásti na roveň i t. zv. bezdomovce, t. j. osoby, které nemohouce prokázati jinou státní příslušnost, byly povolány k voj. službě v čl. branné moci. Toto ustanovení je ve shodě s předpisem § 2, odst. 2, bran. zák., který i takovéto osoby podrobuje branné povinnosti;

2. osob (bez ohledu na jejich státní příslušnost) povolaných ku práci podle zákonů o válečných úkonech (podmínkou je, že rodinní příslušníci těchto osob musí bydleti v ČSR). Zakony o válečných úkonech č. 236/1912 ř. z. a zák. čl. LXVIII/1912 uh. byly § 199 zák. č. 131/1936 Sb. výslovně zrušeny, a na místo ustanovení těchto zákonů, jichž se platné právní předpisy dovolávají, nastoupily dnes podle § 199, odst. 3 cit. zák. příslušné předpisy o osobních a věcných plněních zák. o obraně státu (§§ 60 až 99 a 145 až 164). Ve shodě s tím proto normuje § 62, odst. 3 nárok na v. p-k pro rodinné příslušníky osob vázaných pracovní povinností a § 77 pro rodiny osob povolaných k osobním úkonům;

3. čl. legionářů, jsou-li splněny další podmínky zákona. Toto ustanovení, dnes již bezpředmětné, mělo vzhledem k době nabytí účinnosti zák. č. 530/1919 Sb. svůj význam, neboť jím byli čl. legionáři — tenkrát ještě z větší části mimo ČSR — postaveni pokud jde o v. p-k na roveň občanům konajícím voj. službu v čl. branné moci.

Pojem oprávněných rodinných příslušníků, t. j. osob, které mají nárok na v. p-k,

stanoví § 2 zák. č. 530/1919 Sb. ve znění čl. II. opatření St. výboru č. 227/1938 Sb. Jsou to osoby, které mají podle obč. zákona nárok na výživné proti povolanému a jichž výživa byla podstatně závislá na povolaném (k pojmu závislosti výživy srov. na př. nálezy Boh. adm. 552 a 11.124) a povoláním tím je ohrožena (k pojmu ohrožení výživy srov. nál. Boh. adm. 11.125). Výpočet těchto osob obsahuje § 2 vl. nař. č. 582/1919 Sb. Jsou to:

a) manželka po dobu manželství a po dobu procesu o rozvod nebo rozluku;

b) rozvedená nebo rozloučená manželka, jestliže ve svateb. smlouvě nebylo stanoveno žádné zaopatření, a byl-li vysloven rozvod (rozluka) bez její viny nebo jestliže jí soud přiznal nárok na alimenty; manželka rozvedená v obapolné shodě pak, jestliže se nevzdala při rozvodu výživy;

c) k výdělku nezpůsobilí manželští nebo legitimovaní potomci a potomci pocházející z neplatného manželství, byla-li tato překážka manželství jednomu nebo oběma manželům bez jejich viny neznáma, a to pokud nestačí příjmy z vlastního jmění k výživě;

d) k výdělku nezpůsobilé nemanželské děti, pak vnuci po manželských dětech, pokud nestačí jich vlastní příjmy a posledně uvedení kromě toho ještě, pokud vlastní rodiče jsou sami nemajetní;

e) k výdělku nezpůsobilé adoptované děti, pokud nestačí příjmy z vlastního jmění k výživě a pokud smlouva o adoptaci neustanovuje jinak; nárok je proti adoptivnímu a proti vlastnímu otci;

f) k výdělku nezpůsobilí manželští rodiče, děd a bába a k výdělku nezpůsobilá nemanželská matka, pokud nestačí příjmy z vlastního jmění k výživě.

Výživou se podle téhož ustanovení rozumí strava, byt, ošacení a podobné nezbytné životní potřeby, dále pak léčebné a ošetřovné a náklad na výchovu dětí.

Výjimečně může býti v. p-k přiznán i osobám, které nemají nároku na výživné, splňují-li ostatní předepsané podmínky (posl. věta § 2 zák. č. 530/1919 Sb. ve znění čl. II. opatření St. výb. č. 227/1938 Sb.). Tyto osoby nemají ovšem nároku, který by byl stíhatelný před NSS a příslušný úřad rozhoduje zde podle volného uvážení.

B. Mimo dobu mobilisace (branné pohotovosti státu) se poskytuje v. p-k (§ 1 zák. č. 120/1921 Sb.) rodinám občanů podléhajících branné povinnosti, kteří v čl. branné moci:

1. konají presenční službu vojenskou,
2. jsou povoláni k výjimečné činné službě podle § 27 br. zák.,

3. jsou povoláni k voj. výcviku podle § 20, nebo ke cvičení ve zbrani podle § 22 br. zák.; pokud nenáleží k voj. stavu z povolání.

Podle § 2, odst. 4 br. zák. počíná branná povinnost začátkem roku, v němž občan dovrší 20. rok věku a přestává koncem roku v němž dovrší 50. rok věku. Presenční služba trvá nyní dvě léta (§ 1 zák. č. 267/1934 Sb.). Vojenský výcvik příslušníků náhr. zálohy trvá pět měsíců (§ 2 zák. č. 267/1943 Sb.); cvičeními ve zbrani je povinno mužstvo v záloze, a to v úhrnné době 14 neděl, při čemž však počet cvičení nesmí být větší než čtyři (§ 22, odst. 1 br. zák.).

Za členy rodiny se považují podle § 2 zák. č. 120/1921 Sb. osoby, které mají podle obč. zákona proti povolání nárok na alimenty. Pokud jde o výpočet těchto osob, poukazuje se na uvedené již ustanovení § 2 vl. nař. č. 582/1919 Sb. Nárok na v. p-k přísluší podle § 4 zák. č. 120/1921 Sb. ve znění čl. III. opatření St. výb. č. 227/1938 Sb. členům rodiny povolání k voj. službě jen tehdy, byla-li jejich výživa podstatně závislá na povolání, povoláním tím je ohrožena a nemůže být uhájena z výnosu vlastního jmění, výdělků nebo z pramenů jiných. Za stejných jinak podmínek a prokáží-li, že neberou jiné podpory z veř. prostředků, mají nárok na v. p-k i členové rodiny povolání k voj. službě, který v době nástupu voj. služby byl beze své viny bez zaměstnání.

Podle původního ustanovení § 3 zák. č. 120/1921 Sb. nepřislušel nárok na vyživovací příspěvek manželce a manželským dětem osob konajících presenční službu, byl-li sňatek uzavřen bez úředního povolení podle § 36 bran. zák., nebo jestliže se manželka vzdala se souhlasem manželským nároku před uzavřením sňatku, prohlášením řádně ověřeným. Toto ustanovení bylo nyní pozměněno článkem II. zák. č. 130/1947 Sb. Tento zákon odstranil totiž instituci t. zv. reversů podle § 259, odst. 2 bran. předpisů (vl. nař. č. 141/1927 Sb.) a stanovil, že taková prohlášení jsou od 1. dubna 1947 právně bezúčinná bez rozdílu, byla-li učiněna před účinností tohoto zákona nebo za ní. Podle nynějšího právního stavu ztrácí nárok na vyživovací příspěvek pouze manželka (nikoliv i děti) a to jen v případě, že sňatek byl uzavřen bez úředního povolení podle § 36 bran. zákona.

Podotknouti nutno konečně, že zák. č. 120/1921 Sb. nemá ustanovení obdobného ustanovení § 2, odst. 2, zák. č. 530/1919 Sb. ve znění čl. II. opatř. St. výb. č. 227/1938 Sb., že lze v. p-k přiznati výjimečně i osobám, které nemají nároku na alimentaci.

III. Trvání nároku a výše příspěvku.

Nárok na v. p.-k trvá po dobu, po kterou nemůže povolání pro voj. službu jíti za občanským výdělkem. Nárokové období počíná dnem nastoupení voj. služby a končí dnem propuštění. Není-li však místo voj. služby místem pobytu povolání, počíná nárokové období již dnem, kdy se povolání vydal na cestu, aby nastoupil voj. službu a končí dnem, kterého se povolání opět vrátí do místa pobytu. Jestliže voj. osoba zběhla z vojska, nebo byla odsouzena k těžkému žaláři, příp. k trestu přísnějšímu zaniká nárok dnem zběhnutí po příp. dnem pravoplatnosti rozsudku. Nároku na v. p.-k. není po dobu zproštění, trvalé dovolené nebo dovolené na neurčitý čas (§ 4, odst. 6 vl. nař. č. 582/1919 Sb.).

Sazby v. p.-u. stanovené v § 3 zák. č. 530/1919 Sb. byly několikrát (vl. nař. č. 386/1921 Sb., opatř. St. výb. č. 227/1938 Sb., vl. nař. č. 29/1945 Sb.) zvyšovány. Nyní platné sazby podle zák. č. 15/1946 Sb. činí pro osobu a den:

1. pro osobu, která v domácnosti zastupuje povolání k voj. službě:

a) v Praze, v Brně, v Bratislavě a v Ostravě 34 Kčs;

b) v místech podle posledního sčítání s více než 25.000 obyvatel 30 Kčs;

c) v ostatních místech 26 Kčs;

2. pro ostatní oprávněné:

a) v Praze, v Brně, v Bratislavě a v Ostravě 19 Kčs;

b) v místech s více než 25.000 obyvatel 16 Kčs;

c) v ostatních místech 13 Kčs.

Tyto sazby se zvyšují v mimořádných případech hodných zvláštního zřetele až o 50%; ministerstvo vnitra bylo zmocněno, aby v dohodě s ministerstvy národní obrany a financí vydalo závazné směrnice, jimiž by se upravily podmínky pro přiznání tohoto zvýšení (§ 1, odst. 2 zák. č. 15/1946 Sb.). Stalo se tak výnosem min. vnitra z 28. 6. 1946, č. G-6410-30/4-46-III 3; podle něho sluší považovati za důvody hodné zcela zvláštního zřetele:

a) vleklou nemoc oprávněné osoby, a to po dobu, po kterou potřebuje stálého lék. ošetření a je odkázána na obsluhu jiné osoby,

b) těhotenství nebo mateřství oprávněné osoby a to po dobu tří měsíců (z toho 1 měsíc před porodem, 2 měsíce po porodu),

c) úplnou, déle trvající ztrátu způsobilosti k výděl. činnosti, při níž je oprávněná osoba odkázána na obsluhu osoby jiné,

d) mimořádně špatné sociální poměry v domácnosti povolaneho.

Úhrnné částky v. p-u nesmějí přesahovati včetně uvedeného 50% zvýšení tyto denní částky:

a) v Praze, v Brně, v Bratislavě a v Ostravě 100 Kčs

b) v místech s více než 25.000 obyvatel 85 Kčs

c) v ostatních místech . . . 72 Kčs

Za osobu, která v domácnosti zastupuje povolaneho, se podle § 1, odst. 4 cit. zák. považuje manželka, žije-li s povoláním ve společné domácnosti, jinak — a to za téhož předpokladu — nejstarší z osob majících nárok na v. p-k.

Výši v. p-u a výši úhrnných částek může vláda měniti nařízením (§ 2 cit. zák.).

IV. Úřady a řízení.

O příznání v. p-u, o jeho poukázání a zastavení rozhodují okresní a zemské vyživovací komise, jež jsou veřejnými úřady podléhajícími ministerstvu vnitra (§ 7 zák. č. 530/1919 Sb.). Komise úřadují v sídle příslušného národního výboru a jejich působnost se vztahuje na obvod tohoto národního výboru. Nejsou však součástí národních výborů, nýbrž samostatnými orgány, a neplatí proto také pro řízení před nimi vl. nař. č. 8/1928 Sb. o správním řízení, nýbrž příslušná ustanovení zák. č. 530/1919 Sb. Působnost komisí byla za nesvobody přenesena vl. nařízením č. 314/1943 Sb. (příl. F) na okresní příp. zemské úřady. Zákonem č. 195/1946 Sb. byla však použitelnost příl. F vl. nař. č. 314/1943 Sb. zrušena, takže příslušnými k rozhodování jsou dnes opět vyž. komise. Komise jsou dnes se zřetelem k ustanovením vl. nař. č. 4/1945 Sb. o volbě a pravomoci nár. výborů složeny takto:

a) předsedou je předseda zemského (okresního) národního výboru; jeho zástupce určí tento výbor;

b) členem komise je zástupce zem. fin. ředitelství (berní správy);

c) dalšího virilního člena určí zemský (okresní) národní výbor;

d) ostatních 8 členů jmenuje příslušný národní výbor z řad občanstva podle bližších ustanovení zákona.

Úřad občanských členů komise je čestný. Komise jsou schopny usnášeti se za přítomnosti aspoň poloviny všech členů; usnášení se děje prostou většinou přítomných. Nepřítomné členy zastupují náhradníci. Členové komise slíbí předsedovi podáním ruky, že budou vykonávati svůj úřad svědomitě a nestranně a že budou zachovávat úřední tajemství.

Místní příslušnost komisí se řídí bydlištěm oprávněné osoby. Leží-li toto bydliště v tuzemsku, rozhoduje o nároku okresní vyž. komise, v jejímž obvodu osoba ta má své řádné bydliště. Leží-li bydliště oprávněné osoby mimo ČSR, je příslušná zem. vyž. komise, v jejímž obvodu má voj. osoba domov. právo. příp. jest nebo by byla povinna odvodem.

Nárok na v. p-k může nplatniti povolání sám, jeho oprávnění rodinní příslušníci příp. jich zákonný zástupce, obec bydliště oprávněné osoby, veř. pomocné úřadovny a odborové organizace, jichž členem povolání byl. Nárok možno uplatniti kdykoliv během trvání voj. služby povolane osoby a do 6 měsíců po jejím skončení; za osoby padlé, následkem voj. služby zemřelé nebo pohřešované pak do 6 měsíců po provedení demobilisace (§ 6, odst. 2 a 3, zák. č. 530/1919 Sb.).

Z rozhodnutí okres. vyž. komise lze se odvolati k zem. vyž. komisi, jejíž výrok je konečný. Rozhodovala-li v I. stolici zem. vyž. komise, jde odvolání k ministerstvu vnitra. Právo odvolací přísluší kromě osob (orgánů), které mohou vznést nárok na v. p-k podle § 6, odst. 2 zák. č. 530/1919 Sb. i zástupci finanční správy (§ 7, odst. 8 téhož zák.). Lhůta odvolací činí 30 dnů a počíná dnem po doručení naříkaného rozhodnutí.

V. Úprava platná na Slovensku.

Na Slovensku platí o v. p-u ustanovení části čtvrté (§§ 112—126) zák. č. 80/1943 slov. zák. o úpravě některých právních poměrů souvisících s výkonem vojenské a jiné podobné služby. Tento zákon platí jak pro dobu branné pohotovosti státu, tak pro dobu míru. V. p-k náleží rodinným příslušníkům osob, které:

a) konají vojenskou, pracovní nebo jakoukoliv pomocnou službu podle bran. zákona nebo předpisů vydaných na jeho základě,

b) konají úkony nebo práce podle jiných než pod a) uvedených předpisů, pokud tyto předpisy zajišťují nárok na v. p-k.

Nárok mají rodinní příslušníci, kteří mají podle soukr. práva nárok na výživné proti povolánému, jsou-li svou výživou na něho podstatně odkázáni, povoláním živatele jsou ve výživě ohroženi a není-li jejich výživa zajištěna z výnosu vlastního jmění, výdělků nebo z jiných pramenů. V. p-k lze přiznat i osobám, které nemají nároku na alimentaci, jsou-li splněny ostatní předepsané podmínky. Nárok trvá jen po čas služby povoláného. Rod. příslušníkům, jichž žitel v boji padl, stal se nezvěstným, upadl do zajetí nebo zemřel následkem zranění nebo choroby získané (zhoršené) ve voj. službě, náleží v. p-k až do skončení stavu branné pohotovosti. Nárok lze uplatnit nejpozději do 3 měsíců po skončení služby povoláného. Sazby v. p-u jsou nyní stanoveny i pro Slovensko zákonem č. 15/1946 Sb. (viz odd. III). K rozhodování jsou příslušné okresní národní výbory.

VI. V. p-k pro rodiny příslušníků čl. zahraničních vojsk.

Ježto čl. voj. jednotky v zahraničí je nutno považovati samozřejmě za součást čl. branné moci a jich příslušníky za osoby konající voj. službu v čl. branné moci, bylo nutno vyřešiti i otázku v. p-u pro rodinné příslušníky těchto voj. osob. Stalo se tak usnesením čl. vlády v Londýně z 8. srpna 1941 (Úř. věstník čl. z 3. 12. 1941, roč. II, č. 3), podle něhož všichni příslušníci čl. zahr. vojsk mají nárok na vyplacení v. p-u pro rodiny nacházející se ve vlasti, v okupovaných zemích nebo vůbec mimo oblast sterlingové měny (rodiny žijící v oblasti sterlingové měny dostávaly totiž v. p-k podle předpisů tam platných). Zároveň se vláda usnesla, že výše těchto příspěvků bude stanovena a výplata za celou dobu provedena, jakmile to bude technicky možné. Tento příslib byl splněn vlád. usnesením z 3. 12. 1946, jímž byly vydány předpisy o vyplacení v. p-u rodinám čl. voj. gážistů, civ. zaměstnanců v zahraničí a voj. osob z počtu mužstva. Rozdíly jsou jen ve výši sazeb, jinak jsou ustanovení vl. usnesení pro všechny tři kategorie téměř úplně shodná. V. p-k náleží rodinným příslušníkům čl. voj. osob, které konaly službu v čl. armádě v zahraničí, v některé spojenecké armádě nebo v některé partyzánské jednotce v zahraničí, pokud tito rod. příslušníci žili za války mimo t. zv. oblast sterlingové měny, a činí měsíčně:

a) pro manželku voj. gážisty 1400 Kčs, voj. osoby z počtu mužstva 900 Kčs,

b) na každé dítě, pokud u něho byly splněny podmínky pro přiznání výchovného podle předpisů platných pro veřejné zaměstnance 300 Kčs,

c) pro ostatní oprávněné — není-li manželky neb dětí — podle § 2, odst. 2 zák. č. 530/1919 Sb. ve znění čl. II opatř. St. výb. č. 227/1938 Sb., pokud byli výživou odkázáni na voj. osobu, nejvýše však dvěma takto oprávněným a to polovina částky pod a) pro každého.

Pro děti splňující podmínky pro přiznání výchovného, které nebyly v zaopatření žádného z rodičů, zvyšuje se v. p-k na částku pod a), avšak jen pro prvé dítě.

V. p-k náleží zásadně od prvého dne měsíce následujícího po dni, kdy voj. osoba překročila hranice ČSR, aby se zúčastnila boje za osvobození, příp. kdy nastoupila voj. službu, až do konce měsíce, v němž se vrátila do ČSR, nejpozději však do 31. května 1945. Jestliže voj. osoba zemřela (padla), stala se nezvěstnou nebo byla superarbitrována, náleží v. p-k do 31. května 1945. V. p-k vyplácejí okres. nár. výbory. Prováděcí pokyny k tomuto vlád. usnesení byly vydány oběžníkem min. vnitř. ze 16. prosince 1946, č. G-6410-3/12-46-III 3 (pokud jde o osoby mužstva) a výnosem MNO z 22. ledna 1947, č. 87.021-III (pokud jde o voj. gážisty).

VII. Zvláštní případy v. p-u.

Kromě okruhu osob uvedených v zák. č. 530/1919 Sb. a 120/1921 Sb. normuje platný právní řád nárok na v. p-k ještě v těchto dalších případech:

a) rodinným příslušníkům osob, které konají službu ve strážní obraně státu zřízené vl. nař. č. 270/1936 Sb. (čl. IV opatř. St. výb. č. 227/1938 Sb.),

b) rodinným příslušníkům osob vázaných pracovní povinnostmi (§ 62, odst. 3 zák. č. 131/1936 Sb.),

c) rod. příslušníkům osob povoláných k osobním úkonům (§ 77 zák. č. 131/1936 Sb.),

d) rod. příslušníkům osob, které vykonávají zvláštní úkony podle § 3 bran. zák. (§ 134 zák. č. 131/1936 Sb.).

Literatura:

Břeský: „O vyživovacích příspěvcích“ (Věstník min. vnitř. roč. 1925, str. 325 a sl. a 365 a sl.).

František Karlec.